

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Io. Francisci Leonis Eporediensis I. V. D. Episcopi Thelesini Thesaurus Fori Ecclesiastici

Leoni, Giovanni Francesco

Coloniae Agrippinae, 1682

47 Appellatio in causa decimarum admittitur, ut in alijs causis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10316

absolvitur, l. qui accusare, C. de eden. Nam regulariter ꝛ subditi ad solutionem decimarum, appellatione remota, sunt cogendi, c. ex multiplici, c. tua nobis, in fi. & ibi Abb. n. 8: de deci. & glo. in cl. dispendiosam, in verb. ceteri, de jud. & procedit regula semper quando decima est certa, pro qua decem pro centenario solvuntur, vel ad rationem vigesima, vel trigesima, aut quinquagesima, secundum, loci consuetudinem, seu compositionem, & transactionem, ita quod de certa quota legitime constet, & tunc his casibus appellatione non admittitur ꝛ ad effectum suspensivum, sed devolutivum tantum, quod casu Signatura committit causam appellationis cum clausula, sine retardatione solutionis decimarum, quæ interim lite pendente semper persolvi debent. Marchesan. in tract. Commiss. c. 4, n. 15, & 25, par. 2, & Monet. d. c. 8, n. 58.

In simili etiam appellatio à sententia lata super solutione pensionis, auctoritate Apostolica reservata, regulariter non suspendit iudicatum, quia in commissione apponitur dicta clausula, sine retardatione solutionis pensionis, ut per Gomef. in comp. utr. sign. n. 86. nisi ex ventre litte rarum Apostolicarum oriatur conditio, quæ in primis est verificanda, ut oportu- niori loco fusiùs deduxi; limitatur tamen dicta regula pluribus casibus.

44. Primò, quando agens ad decimam ꝛ petit ad rationem decem pro centenario, vel alterius quotæ, cuius non est in possessione, nec eam sibi liquidò deberi probat, & reus excipiendo, opponit de consuetudine persolvendi duos fasciculos grani in agro pro quolibet modio terræ, aut aliam quotam: quia tunc appellatio non sus-

spendit iudicatum, quò ad dictos duos fasciculos, qui debentur liquidò partis confessione, sed quò ad reliquum appellatio suspendit iudicatum, & pars liquidanda decidi debet per tres sententias conformes, quæ opinio glossæ & Innoc. in c. in aliquibus & Abb. in c. tua nobis, n. 9, de deci. quam sequitur Monet. eod. c. 8, n. 58. ubi, quòd laico alleganti consuetudinem, non admittitur appellatio, non est simpliciter vera, quia aut quis allegat se consuetudine omninò exemptum esse à decimarum solutione, quò casu procedit opinio præfata, aut vult probare consuetudinem solvendi duos fasciculos grani tantum pro quolibet modio, vel quid simile, & tunc probatio consuetudinis est admittenda, ꝛ quia, quò ad certam quantitatem, aut portionem, non iure divino, nec naturali, sed humano tantum fuit in decimarum solutione inducta consuetudo, quæ est attendenda, dicto c. in aliquibus, §. in cap. commissum, c. cum sint homines, c. dilecti, c. ad Apostolica, de deci. Host. in sum. vers. septimò quaritur, eo. tit. & hanc esse communem opinionem testatur, Covar. d. c. 17, n. 2, post primo. & vers. sexto pariter; quæ consuetudo ꝛ circa decimarum solutionem usu, & spatio 40. tantum annorum legitime præscripta censetur, c. ult. de consuetu. Paru. cons. 25, n. 6, & 27 l. 4. Ruin. cons. 142, n. 12, vol. 5, Covar. eo. c. 17, n. 8, ver. decimo bis.

47. Secundò, limitatur, quando reus ꝛ conventus ad solutionem decimarum allegat privilegium, aut compositionem super certa portione, ultra quam, si cogeret solvere, gravaretur, & in causa decimarum admittitur appellatio, sicut in aliis causis, ubicunque aliquis gravatur, gl. in c. tua nobis.

nobis, in verb. tributa, & ibi Abb. num. 9. vers. aut allegat. de decim. Tiraq. in tract. de privil. pi. cau. privil. 153.

Limitatur tertio regula, ut non procedat ¶ in decimis leguminum, & aliorum minorum, ut de feno, herba, olivis, & mistis, quæ non proveniunt ex possessionibus, ut sunt decimæ caseorum, ovorum, animalium, gallinarum, & canserum pro quibus valet consuetudo nihil solvendi, quæ ferè in toto orbe terrarum servatur. S. Th. 2. 2. q. 87. art. 2. ad 3. in si. & Covar. d. c. 17. n. 8. vers. septimo eo. cum aliis supracitatis, quæ juris ordine servato, est probanda, quo casu à quolibet gravamine per definitivam illato appellatio est admittenda, c. ut debitus, de appell.

Quarto limitatur, ut non procedat in 49 decimis ¶ personalibus à quibus consuetudine præscripta laici eximuntur, Felin. in c. causam, qua n. 1. de præscript. Covar. eo. c. 17. n. 2. vers. & præter has, cum aliis supra allegatis. Et regulariter; ubicunq; 50 oritur quæstio super consuetudine, ¶ quæ juris effectum operetur; allegans debet admitti ad illam probandam, quia est facti, & servatis servandis probari debet. l. 1. & ibi glo. in ver. probatus, & Bar. n. 3. C. qua sit long. consuet. & contra pertinaces invocari potest brachium seculare, c. postulat, extra de homicid. gloss. in c. dispendiosum, in verb. coerceri, & Monet. eo. c. 2. n. 57. quando non possunt ¶ compelli per 51 censuram Ecclesiasticam, ut per Rebuff. ea. quæst. 15. num. 18 quia iudex ecclesiasticus non debet petere brachium seculare, nisi interveniat contumacia condemnati, vel debitoris, & servata forma conc. Trid. de qua in c. 2. de reform. sess. 25.

¶ Quæri sæpe ¶ contingit, an clerici deci-

mam persolvere teneantur, & est regulare, quòd teneantur, cum enim clerici, ut plurimum à parochis recipiant sacramenta, pro quorum administratione ad residentiam sunt obligati, ut parochi, qui resident, & sacramenta administrant, se valeant sustentare ad solutionem decimarum tenentur, c. novum genus, de decimis. Rebuff. in tract. eodem titulo, quæst. 2. n. 7 & Azor. eod. lib. 7. inst. moral. cap. 35. sub vers. Secundo quæritur, & etiam Judæi quibus sacramenta non ministrantur, de terris quas colunt, decimas persolvere tenentur, cap. de terris, de decim. Oldrad. cons. 91. & Rebuff. eod. tract. quæst. 5. num. 11. & 12.

¶ Ampliatur dicta regula, ¶ primò quòd non solum teneantur clerici solvere decimas prædiales de bonis patrimonialibus, & ab ipsis acquisitis, cap. novum genus, & ibi gloss. fin. & Abb. num. 4. vers. si verò clerici, de decim. sed etiam tenentur facere oblationes in casibus, in quibus laici offerre debent, si audiunt divina in aliis ecclesiis, tanquam parochiani illarum ecclesiarum, cap. alia, junct. gloss. in ver. si munus, 16. q. 1. & Abb. in d. cap. novum genus, num. 3.

¶ Secundo, ¶ ampliatur in clericis collegialiter viventibus, qui etiam si non recipiant ecclesiastica sacramenta à parochis, sed sibi ipsi ad invicem subministrent, si tamen pro cultura tenent bubulcos, & famulos eorum sumptibus, quibus parochus ecclesiastica sacramenta subministrare tenentur, dicto casu, ratione residentia, quæ pro sacramentorum administratione ex debito facere tenentur, decimas prædiales parochi persolvere debent, in recompensationem. Naturali enim convenit